

Prof. PhDr. Jan Kumpera, CSc.

Emeritní vedoucí Katedry historie
Pedagogické fakulty
Západočeské univerzity Plzeň

Bc. Jitka ŠIMKOVÁ, ADAM BUBNA-LITIC. CESTA K PROTINOŽCŮM A ZPĚT VE DVACÁTÉM STOLETÍ. Bakalářská práce. Historie se zaměřením na vzdělávání. Vedoucí práce: doc. PaedDr. Naděžda Morávková, CSc. Katedra historie Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni 2021, 76 stran textu včetně 19 příloh, 92 poznámek pod čarou.

Předložená práce je původní monografií o Adamovi Bubna-Litic, příslušníku české staré šlechty (titul hrabě bych v odborné literatuře ve vztahu k současnosti vynechal, šlechtické tituly zrušila již první, demokratická republika, navíc to lehce „zavání“ devótností bez ohledu na nesporné kvality dotyčné osobnosti). Autorka úvodem shrnuje historickou anamnézu rodu s poněkud nejasnými počátky. Mohla se více i zmínit asi o historicky nejvýznamnějším Bubnovi, Jiřím Varlichovi z Bubna (1570-1635), exulantovi a švédském generálov, vyjednaváči s Valdštejnem. Ovšem to je jen drobná připomínka, která nijak neovlivní můj názor, že práce je vynikající ukázkou aplikace a kombinace orální metody historie s využitím širokého spektra archivních pramenů, jak uložených ve státních institucích, tak v soukromém rodinném držení. Ústřední postava příběhu Adam Bubna-Litic byl synem Mikuláše Bubna-Litic, někdejšího ministra zemědělství v protektorátní Eliášově vládě. Autorce se podařilo zařadit do kontextu moderních českých dějin příběh muže, který prožil druhou světovou válku, na vlastní kůži poznal i následnou perzekuci komunistického režimu po roce 1948, ale měl to životní štěstí, že se dožil návratu domů po dlouhém australském exilu a také restituce rodinného majetku. Jitce Šimkové se tak díky poskytnutým rozhovorům se stále žijícími potomky i pamětníky povedlo tuto málo známou anabázi a zkušenost rekonstruovat do obrazu, který může oslovit i budoucí generace. Autorka shrnula i současné příbuzenské vztahy (viz také publikace Eleonory Dujkové *Vzpomínání, Doudleby 2014*), v této souvislosti by mne zajímal osud zámku Doudleby nad Orlicí – současná majitelka se provdala s tím, že její manžel uvažuje o změně příjmení z civilního původního jména na Buben? Měl jsem možnost se s ním setkat a v jeho interpretaci nevypadaly současné rodinné vztahy úplně ideální.

Nicméně zpět k samotné posuzované práci. O využitých fondech jsem se již zmínil. Bylo nesnadné dostat se k dokumentům bezpečnostních složek?

Jádrom a přínosem práce je soubor sedmi interview vedených autorkou během loňského roku 2020 a jejich začlenění do celkového rámce studie.

Adam Bubna-Litic nepochybně byl mimořádnou osobností s nezdolnou vůlí překonávat životní překážky. Zároveň je v práci vylíčen jako nesmírně vzdělaný člověk, zabývající se filozofickými a existenciálními otázkami vůbec. Patrně mu to též pomohlo v adaptaci na návrat do vlasti a v zápase o dosažení restituční satisfakce. Autorka ovšem dokázala při svém plastickém portrétu i odvrácenou tvář současnosti: závist, záměrné obstrukce úřadů i vcelku nevlídný náhled na otázku návratu šlechtického majetku s tím, že mnozí restitučníci ze starých rodů se samo stávají jakými „vnitřními“ emigranty? Na druhé straně, to není zdaleka jen případ Bubnů. Určitě zde hraje roli skutečnost (což uznává sama autorka), že mnozí potomci rodů (jako právě Bubnové) nevyrostali v Čechách, nesžívají se ani s jazykovým a kulturním prostředím a třeba i nechtěně zůstávají v izolaci (to platí i o jiných českých a moravských rodech).

Posuzovanou práci považuji za velmi zdařilou, a proto souhlasím, aby byla prezentovaná při obhajobě. Navrhuji hodnocení „výborně“.

Jan Kumpera, oponent práce, 26.května 2021